

دستور جلسه کارگروه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۵

دستور جلسه ۱: بررسی مراتب اعتراض به حفظ قدرت خرید استاد خزانه اسلامی موضوع آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره ۵ قانون بودجه ۱۳۹۶ و عدم امکان معامله این اوراق در بورس و فرابورس

استاد خزانه، اوراق بهادر باتام یا بی نامی است که خزانه‌داری کل با بهای اسمی معین و بدون کوین سود با سررسیدهای خداکش تا سال منتشر کرده و در قبال بدھی‌های مسجل بخش دولت و با تفاوت بستانکاران در اختیار آنها قرار می‌دهد، این استاد ایزاری مالی است که مبتنی بر بدھی دولت به نظام بانکی، ذی‌نفعان و تامین‌کنندگان منابع بوده و به وسیله خزانه‌داری کل وزارت امور اقتصادی و دارایی منتشر می‌شود. بند ه تبصره ۵ قانون بودجه ۱۳۹۶ چنین اشعار می‌دارد:

۱۳۹۶/۰۵/۱۵

"دولت مجاز است استاد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید را با سررسید تا سه سال به صورت بی‌نام و یا باتام، صادر کند و به منظور تسويه بدھی مسجل خود بایت طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مابه‌الثناوت قیمت تخصیصی محصولات کشاورزی با قیمت فروش در بورس به قیمت اسمی تا سقف نود و پنج هزار میلیارد ریال به طلبکاران واگذار کند. استاد مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف می‌باشد و به عنوان ایزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادر جمهوری ایران محاسب شده و با امضا وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌شود. استاد خزانه اسلامی از قابلیت داد و ستد در بازار ثانویه بخوردار است و سازمان بورس و اوراق بهادر باید ترتیبات انجام معامله ثانویه آنها را در بازار بورس با فولبروس فراهم کند. خرید و فروش این اوراق توسط بانک مرکزی، حمله‌وری اسلامی ایران ممنوع است.

باز پرداخت اصل و سود این اوراق در قوانین بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیفهای فعل مربوطه و جداول (۸) و (۹) این قانون نسبت به تسويه آن اقدام نماید.

و براساس بند ز تبصره ۵ به منظور استمرار جریان پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور، به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ یکصد هزار میلیارد ریال استاد خزانه اسلامی منتشر و استاد مزبور را صرف تخصیص‌های اولویت‌دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون کند و پرداخت این استاد را قبل از پایان سال، از محل اعتبارات دستگاه مزبور تسويه نماید. این استاد از مالیات معاف بوده و در بورس اوراق بهادر قابل داد و ستد می‌باشد. تسويه این استاد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت‌های خزانه‌داری کل کشور می‌باشد و تسويه آن قبل از سررسید توسط خزانه مجاز است. انتقال تعهدات مربوط به استاد منتشره به سال بعد ممنوع است."

لیکن پرداخت مطالبات پیمانکاران از طریق اوراق استاد خزانه اسلامی مشکلاتی را به شرح ذیل برای فعالان حوزه صنعت احداث ایجاد نموده است:

۱. موضوع "بررسی مراتب اعتراض نسبت به بازه زمانی حفظ قدرت خرید استاد خزانه اسلامی موضوع تبصره ۱ ماده ۲ آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره ۵ قانون بودجه ۹۵" در تاریخ ۹۵/۱۰/۶ در جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مطرح و در نهایت مقرر گردید "وزارت امور اقتصادی و دارایی کارگروهی با حضور نمایندگان اتاق ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی، کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادر و نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تشکیل دهد تا جهت حفظ قدرت خرید استاد خزانه اسلامی موضوع تبصره ۱ ماده ۲ آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره ۵ قانون بودجه ۹۵ مبنی بر حفظ قدرت خرید استاد خزانه اسلامی تا زمان سررسید ارائه راهکار نماید."

دستور جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۵

جلساتی در تاریخ های ۱۳۹۵/۱۰/۱۵ و ۱۳۹۵/۱۰/۲۹ برگزار گردید و در نهایت کمیته فقهی، نظر مثبت خود را مبنی بر عدم اشکال شرعی حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی تا تاریخ سررسید توسط دولت به صورت کتبی به دبیرخانه شورا ابلاغ نمود.

در ادامه آین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره ۵ قانون بودجه ۹۶/۰۳/۲۰ در تاریخ ۹۶/۰۴/۲۰ به تصویب هیأت وزیران رسید. اگرچه در تبصره ۱ ماده ۲ آین نامه، بازه زمانی محاسبه حفظ قدرت خرید تا تاریخ سررسید اسناد خزانه اصلاح گشت، لیکن در بند ب ماده ۱، حفظ قدرت خرید که تا قبل از این به میزان ۱۵٪ تا زمان انتشار اسناد بود، معادل مبلغی حداکثر تا ۸٪ شد که به ازای هر سال تأخیر در پرداخت طلب پیمانکاران تازمان سررسید اسناد خزانه اسلامی به مبلغ بدھی مجل اضافه می شود. لذا تدوین آسن نامه جدید برای اوراق اسناد خزانه، تغییرات مورد نظر فعالان بخش خصوصی را اتحاد ننموده است.

۲. با توجه به حجم بالای اوراق بدھی و اعتقاد بعضی از فعالان بازار به تاثیر منفی انتشار اوراق بدھی بر ارزش معاملات، سازمان بورس از پذیرش این اوراق در بازار ممانعت کرده است. این امر سبب می شود تا ریسک نقدشوندگی این اوراق را افزایش یابد، زیرا یکی از اهداف پذیرش اسناد خزانه اسلامی در فرابورس (بازار ثانویه)، کاهش ریسک نقدشوندگی برای دارندگان این اوراق یوده است. همچنین سبب شده است تا معامله این اوراق از طریق غیر رسمی و واسطه گری صورت پذیرد و نرخ تنزیل بیشتری به دارندگان این اوراق تحمیل گردد.

لازم به ذکر است که اسناد خزانه اسلامی با نماد سخاب ۱ تا ۷ از این نوع اوراق است که دارنده پس از یافتن مشترک و پرداخت مبلغی حدود ۵ درصد ارزش آن به عنوان حق العمل، به شعب منتخب بانک ملی مراجعه کرده و اوراق را انتقال می دهد. معمولاً فروشده اوراق (پیمانکاران) به سبب نیاز به نقدینگی با کسر بیش از ۳۰ درصد از مبلغ اسمی به فروش اوراق اقدام می نمایند.

لذا فعالان بخش خصوصی درخواست نموده اند تا نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی اصلاح گردد و جهت حذف واسطه گری و یافتن مستقیم خریدار، معامله این اوراق مجدداً در بورس مورد پذیرش قرار گیرد.

دستور جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۵

پیمانکاران و تأمین‌کنندگان تجهیزات
Public Private Utilities

دستور جلسه آ: بررسی مراتب اعتراض به وجود واسطه گری و عدم حفظ ارزش اوراق مشارکت طرح های عمرانی دولت (با هدف تسویه بدهی پیمانکاران حوزه صنعت احداث) در فرآیند فروش آن ها

یکی از گونه های فراگیر تامین مالی در دنیا، چاپ اوراق بدهی می باشد. این اوراق می توانند در طرح های سرمایه گذاری، تامین بودجه های عمرانی و پرداخت بدهی های دولت مورد استفاده قرار گیرند. بنابراین یکی دیگر از راه حل های تسویه بدهی دولت با پیمانکاران، انتشار اوراق مشارکت می باشد.

طبق ماده ۲ قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶، اوراق مشارکت، اوراق بهادر با نام یا بینامی است که به موجب این قانون به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین منتشر می شود و به سرمایه گذارانی که قصد مشارکت دراجوای طرح های موضوع ماده (۱) قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت را دارند واگذار می گردد. دارندگان این اوراق به نسبت قیمت اسمی و مدت زمان مشارکت، در سود حاصل از اجرای طرح مربوط، شریک خواهند بود. خرید و فروش این اوراق مستقیماً و یا از طریق بورس اوراق بهادر مجاز می باشد.

این اوراق، با این هدف اولین بار در سال ۱۳۹۱ منتشر گردید و در قوانین بودجه، دولت مجاز به واگذاری این اوراق به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات تا سقف مطالبات عمومی آن ها گشت. بند الف و ب تبصره ۵ قانون بودجه ۱۳۹۶ چنین اشعار می دارد که: "به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکتهای دولتی وابسته و تابعه وزارت توانمندی های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان های انرژی اتمی ایران و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اجازه داده می شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ و یا قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ در مجموع تا سقف یکصدهزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای اجرای طرحهای دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای طرح (پروژه) های میادین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آبهای مرزی، طرحهای حمل و نقل به ویژه ریلی با اولویت مطالعه طرح و اجرای خط سواحل مکران- سراوان و استان خراسان رضوی و سلطنت نقلیه برقی، مکن توسعه شهری و روستایی، طرحهای آبرسانی و تأمین آب شرب و کشاورزی و احیای قنوات، احداث و تکمیل طرحهای آب شیرین کن، تکمیل شبکه جمع آوری و انتقال فاضلاب، طرحهای زیربنایی آب و خاک (زهکشی)، تصفیه خانه های آب و فاضلاب، نیروگاه های برق با اولویت طرح (پروژه) های با راندمان بالا مانند تولید همزمان برق و آب شیرین و برق و گرما (CHP) و برق و گرما و سرما (CCHP)، شبکه انتقال و توزیع برق، تولید انرژی های نو و تجدیدپذیر، احداث و تکمیل طرحهای نیمه تمام ورزشی، اجرای طرحهای ساماندهی دانشگاهها، احداث، تکمیل و تجهیز دانشگاهها و دانشکده ها و پژوهشکده ها، پارکهای علم و فناوری، خوابگاهها و بیمارستان های نیمه تمام و زارت توانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری، تبدیل گاز به فرآورده های شیمیایی و مقابله با ریزگردها، شرکتهای کشاورزی و دامبروری با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته، اوراق مشارکت ریالی و نا صکوک اسلامی با رعایت ماده ۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ برای طرحهایی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد، با تعیین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود، منتشر کند. بند ب: دولت اجازه داده می شود تا مبلغ دویست هزار میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی (استاندار مشارکت و صکوک) به صورت ریالی و ارزی منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی به طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای نیمد تمام و طرحهای ساماندهی دانشگاهها متدرج در پیوست شماره (۱) این قانون اختصاص می یابد تا براساس موافقتنامه مبالغه با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. بند ج: اوراق فروش نرفته (اوراق مشارکت ریالی و نا صکوک اسلامی) طرحهای بند های (الف) و (ب) این تبصره در سقف مطالبات عموق طرح با تأیید رئیس دستگاه اجرانی، ذی حساب ذی ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات همان طرح ها است."

بنیاد ملی ایران
Public Sector Entities

دستور جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۵

لیکن پرداخت مطالبات پیمانکاران از طریق اوراق مشارکت مشکلاتی را به شرح ذیل برای فعالان حوزه صنعت احداث ایجاد نموده است:

۱. پرداخت معوقات پیمانکاران از طریق اوراق مشارکت ۴ ساله با نرخ های کمتر از بهره بانکی خسارت زیادی را به پیمانکاران وارد نموده است.
۲. این اوراق دست کم یا ۳۰ درصد تنزیل قابلیت نقدشوندگی دارند که این امر برای نقد کردن آن ها، یکی از مضرات پرداخت اوراق به پیمانکاران است.
۳. اوراق مشارکت ۴ ساله بانک مسکن با نرخ ۱۵ درصد و پرداخت سود ۶ ماهه به پیمانکاران داده می شود که عدم امکان فروش آن ها در بازار رسمی و عدم قبول وزارت دارایی به هزینه های مترتب بر آن ها در بازار آزاد به عنوان هزینه قابل قبول شرکت های پیمانکاری ضرر به دنبال داشته است. به عبارت دیگر عدم وجود فرآیند فروش اوراق مشارکت طرح های عمرانی دولت (با هدف تسویه بدهی طلبکاران غیردولتی) در بازار رسمی (عرضه این اوراق در فرابورس) برای پیمانکاران مشکلاتی را ایجاد می نماید و این امر سبب می گردد تا این اوراق از طریق غیر رسمی و واسطه گری صورت پذیرد و نرخ تنزیل بیشتری را به دارندگان این اوراق تعیین نماید.

با توجه به مراتب فوق فعالین صنعت احداث درخواست نموده اند که برای جلوگیری از اضرار پیمانکاران، اوراق مشارکت با حفظ ارزش به پیمانکاران پرداخت گردد و فرآیند فروش اوراق مشارکت طرح های عمرانی دولت (با هدف تسویه بدهی طلبکاران غیردولتی) در بازار رسمی (عرضه این اوراق در فرابورس) برای پیمانکاران ایجاد شود.